

Att ristningen skulle kunna vara en förfälskning från 1600-talet är fullständigt uteslutet. Det står omedelbart klart för var och en, som har sett den i verkligheten. Det är också att märka, att stenen finns omtalad i *Ransakningarna* år 1673. Om »en lärd eller halvlärd man» under årtiondena närmast förut huggit stenen, måste det ovillkorligen ha varit väl känt av befolkningen i trakten och kommit till myndigheternas och antikvariernas kännedom. — Brate anmärker också (*Runverser*, s. 111), innan han ännu själv granskat inskriften, att **iufur** ingalunda är sällsynt som egennamn; det är därför alls icke uppenbart, att **aifika iufur** betyder »den evige Herren».

Brate förmodar, att 51—61 **aon** är en felläsning för **ant and** och 62—64 **hit** för **hut ut**. De följande runorna 65—71 **iuisaif** »innehålla namnet på en obekant utländsk ort». Sedan läser han 72—74 **ika**, vilket tolkas som *liggr* »ligger», och efter namnet *Iojur* 80—85 **uikin**, d. v. s. *reginn* »dräpt». Inskriftens andra namn 11—14 **kiau** är fel för **kiar**, vilket förmodas vara »ett irländskt namn (isl. *Kjárr*, endast fingerat) och alltså ett vittnesbörd om beröringen med de brittiska öarnas folk». Han ger alltså av inskriften följande tolkning: »Kättilvi och Kjar, de reste denna sten efter Justen, och Anund [:reste den också]. Hjälpe Gud anden!

Ute i **iuisaif**
ligger fursten dräpen.»

Sista satsen skall vara ett verspar. Josten, över vilken Kimsta-stenen är rest, antages vara samme man som jämte sina bröder har rest Sälva-stenen över sin fader. »Det är kanske möjligt, att Justen kan vara den Justin, som jämte Gudmund Stigitanson och Olov Tryggveson anförde den vikingaflootta, som 991 löpte in i Tansen» (J. Steenstrup, *Normannerne* 3, 1882, s. 228 f.). Brates tolkning, som ju bygger på en felaktig läsning av inskriften, är även av andra skäl helt osannolik.

320. Kimsta, Skånela sn.

Litteratur: B 40, L 488. *Ransakningarna* 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5:1 nr 54 b, *Monumenta* 3, bl. 120; O. Celsius, SR 2, s. 60; UFT h. 6 (1877), s. 26; E. Brate, *Skansens runstenar* (i: *Meddelanden från Nordiska Museet* 1897), s. 4 f.

Avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i *Monumenta* 3 och B 40); J. Peringskiöld, påbörjad teckning (i F 1 5:1).

Enligt *Ransakningarna* fanns, utom runstenen »på Kimmestadh öhrn» (U 319), även »wijdh byn sammaledes en Runesteen». Peringskiöld (*Monumenta* 3) antecknar, att stenen är »jordfast». Närmare uppgifter finnas hos Celsius, som granskat inskriften den 4 juni 1727: »Skånla och Kimstaby i mellan gårdarna. Stenen är stor jämntiock och jordfast, såsom den i Lisslena. Derföre står der **hakva** ... Ett stort stycke af stenen bortbrändt af vidiebaddare ... Ett stort Korss för sig sielft.»

Ristningen har icke blivit återfunnen i senare tid.

Inskrift (enligt B 40, Peringskiöld och Celsius):

kylfikr · lit · hkua · stain · auk · bia -

5 10 15 20 25

Kylfingr let haggva stein ok Bio[rn] ...

»Kylving lät hugga stenen och Björn ...»

Fig. 29. U 320. Kimsta, Skånela sn. Efter B 40.

Till läsningen: De tre äldre läsningar, som finnas, äro i stort sett överensstämmande. Helgonius har 2 **u**, men Peringskiöld och Celsius **y**. De båda sistnämnda ha sk efter 10 **t**. Alla tre ha **t**-runorna (10 och 16) med bst endast **t**. v.; i **s**-runan (15) saknas nedre stapeln.

Om namnet *Kylfingr* se Sö 318. Brate förmodar, att *Kylfingr* på U 320 avser samme person som på L 540 Norslunda, Norrsunda sn, och L 556 Bromsta, Odensala sn, »då avståndet är så obetydligt och namnet sällsynt».

Skånela socken.

I Joh. Bureus' handskrift »Sveorum Runæ» (F a 5) finnes en runinskrift (n:r 346) från Kälby, Skånela sn. Likaså i F a 1, s. 78. Någon gård med detta namn finnes emellertid icke i Skånela. Bureus hänvisar till »Lib. 1:123», d. v. s. till sin egen samling F a 6, n:r 123 (s. 69). Här finnes också mycket riktigt samma inskrift anförd under rubriken: »Kälby för forstughudören». Socken uppges här icke, men om närmast föregående inskrift (n:r 122) säges: »Ligger widh Steensta i Skånila S». Detta är tydligen anledningen till att Bureus vid ordnandet av sina samlingar har antagit att också n:r 123 hörde till Skånela sn. Den omedelbart följande inskriften (n:r 124) är emellertid från »Jädhra tädh, i Tybbela S», d. v. s. L 27 Jädra, Håbo-Tibble sn. Bureus' inskrift n:r 123 härrör i själva verket också från Håbo-Tibble sn och är identisk med L 24. Kälby är en felläsning för Bälby.

321. Skalmsta, Skånela sn.

Pl. 14.

Litteratur: B 38, L 487, D 2:132. J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 119; O. Celsius, SR 2, s. 57, 59; UFT h. 6 (1877), s. 26; G. Stephens, ONRM 3, s. 334; S. Bugge, Runverser (i ATS 10:1), s. 108 f.; E. Brate i S. Bugge, Der Runenstein von Rök (1910), s. 277, Sverges runinskrifter (1922), s. 31, Svenska runristare (1925), s. 89, Anteckningar (ATA).